

Poročilo o delu Slovenskega gledališkega muzeja v letu 1972

Nekatera temeljna vprašanja naše ustanove so bila razložena v jubilejni glosi ob dvajsetletnici (Dokumenti VIII, zv. 20, str. 167) in v Pogovoru Naših razgledov 25. avgusta 1972 (raziskovalno delo, delovni in razstavni prostori, prizadevanja za ureditev Linhartove rojstne hiše itd.); prav tako je bilo v lanskem in v vseh prejšnjih poročilih zapisano že veliko besed o našem internem delu, o zbirkah, personalnih vprašanjih itd. Zato naj se omeji pričujoče poročilo le na tisto delo v preteklem letu, ki je bilo namenjeno javnosti.

V letu 1972 je pripravil naš muzej štiri *razstave*, vendar sta bili zaradi ovir, ki jih ni bilo mogoče premagati, do decembra odprti samo dve:

1. Razstava *Mladostno delo Mile Šaričeve* je pokazala izbor portretov in skupinskih fotografij iz tistih predstav obdobja med obema vojnama, ki so utrdile umetniški sloves naše igralkke. Razstava je bila odprta v foyerju Mestnega gledališča ljubljanskega 7. januarja 1972; uvodno besedo je imel naš sodelavec prof. Mirko Mahnič.

2. Spominska razstava *Delo Mileve Zakrajškove* je bila pripravljena ob Borštnikovem srečanju 1972 v foyerjih Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru in je dala prerez najznačilnejših ohranjenih pričevanj o delu igralkke. Uvodno besedo pri otvoritvi, ki je bila 26. oktobra 1972, je imel njen dolgoletni upravnik prof. Jaro Dolar.

Gradbena dela v *Mestnem gledališču*, ki so premaknila začetek sezone v pozne zimske mesece, so hkrati onemogočila tudi izvajanje našega dogovora o prirejanju razstav v tem gledališču; za december namenjena razstava, ki naj bi pokazala ob otvoritvi preurejene hiše izbor najznačilnejših dosedanjih stvaritev, je bila odprta šele v marcu 1973.

Prav tako je bilo treba iz tehničnih razlogov odložiti že pripravljeno spominsko *razstavo* o delu dramskega igralca *Janeza Cesarja*. Odprli smo jo 8. februarja 1973 v galeriji Dolenjskega muzeja v Novem mestu, igralčevem rojstnem okolju.

V letu 1972 sta izšla 19. in 20. zvezek naše revije za gledališke raziskave *Dokumenti SGM*. Oba zvezka (zlasti zadnji je izšel zaradi pomanjkanja sredstev v močno skrčenem obsegu) obsegata skupaj 172 strani in sestavljata osmo knjigo. V obeh letošnjih zvezkih smo objavljali predvsem novo gradivo iz zapuščin, s komentarji zunanjih sodelavcev (prof. dr. Franceta Koblarja, prof. Draga Šege, prof. Bruna Hartmana) in obeh urednikov: Verovškova pisma iz zapuščine Izidorja Cankarja, Govekarjeva

Otvoritev razstave Mileve Zakrajškove v Mariboru (26. 10. 1972)

Otvoritev razstave Mileve Zakrajškove v Mariboru (26. 10. 1972)

Otvoritev razstave Mileve Zakrajškove v Mariboru (26. 10. 1972)

pisma iz zapuščine Hinka Nučiča, dokumente o Dramatičnem društvu iz zapuščine Ivana Murnika itd.

Razstavo o delu Mileve Zakrajškove, razstavo o delu Janeza Cesarja in izdajanje Dokumentov je sofinancirala *Kulturna skupnost Slovenije*.

V letu 1973 imamo v načrtu poleg omenjenih in že pripravljenih še nekaj manjših *spominskih razstav* v foyerjih Mestnega gledališča in večjo razstavo v okviru Borštnikovega srečanja 1973 (tema: *Partizansko gledališče*). Če bodo sredstva dopuščala, bomo pripravili še eno večjo razstavo, s katero bi želeli obiskati katero od mest zunaj republike (Beograd, Zagreb). Povabili smo Muzej pozorišne umetnosti Srbije, naj bi pripravil razstavo o delu *Bojana Stupice v Beogradu* in jo postavil tudi v Ljubljani. Ta razstava bi bila nadaljevanje in dopolnilo razstave Mladostno delo Bojana Stupice, ki smo jo mi odprli v Beogradu 18. novembra 1971. V maju bomo odprli v Stalnem slovenskem gledališču v Trstu razstavo o delu Staneta Severja.

Med publikacijami pripravljamo poleg dveh novih zvezkov Dokumentov (pričujočega in naslednjega, ki bo izšel jeseni) še *dodatni snopič* naše velike publikacije »Repertoar slovenskih gledališč 1867—1967«. Ta zvezek bo zajel *obdobje 1967—1972* in pa *dopolnila* in nekatere popravke k prejšnji knjigi. Gradivo je v rokopisu že pripravljeno in bo v prvih mesecih 1973 redigirano. Izid zvezka v jesenskih mesecih 1973 je odvisen samo od finančnih možnosti.

Še nekaj besed o perspektivi.

Že vrsto let ponavljamo, da živi Slovenski gledališki muzej v docela nemogočih razmerah, da nima niti prostorov, niti zadostnega strokovnega osebja, niti zadostnih sredstev za prirejanje razstav in izdajanje publikacij, kaj šele za smotrnejše raziskovalno delo. Zaradi prenatrpanosti naših treh in pol sob ne moremo sprejemati večjih zbirk novega gradiva, niti ne moremo odgovarjati za pravilno strokovno hranjenje že zbranega.

Za sanacijo SGM bi bilo potrebno naslednje:

1. Ureditev prostorov za stalno zbirko, za občasne razstave in za interno delo. Ko je podpisani v letu 1962 prevzel ustanovo, je imel zagotovilo, da bo vse urejeno *v dveh letih*, prav takrat pa naj bi bil muzej tudi osamosvojen (zdaj naj bi bil po načrtu o organizaciji TOZD le skupna služba SNG).

2. Namestitev treh strokovnih delavcev: kustosa za razstavno področje; raziskovalca za razvoj slovenskih dramskih gledališč; kustosa-raziskovalca za področje muzikologije.

3. Več sredstev za razstavno in publicistično dejavnost. Predvsem bi mogli in želeli izdajati obsežnejše zvezke naše revije »Dokumenti SGM«, edine redne publikacije za gledališke raziskave v Jugoslaviji, ki izhaja zdaj le dvakrat letno v zelo omejenem obsegu.

4. Pomoč in sredstva za ureditev Linhartove hiše v Radovljici kot dependance SGM, o čemer že vrsto let razpravljamo brez vsakega uspeha.

Ponavljamo, da je SGM danes v neenakopravnem položaju v družini slovenskih muzejev, saj edini ni samostojen in *edini nima razstavnih prostorov*.

D. M.

Le Rapport sur les activités du Musée théâtral slovène en 1972

Ce rapport a pour base les données du complexe des problèmes de cette institution, publiées en divers articles lors de sa vingtième anniversaire, ainsi que les rapports d'années précédentes. Y sont signalées spécialement les données suivantes: deux expositions, réalisées au cours de l'année, la première consacrée à la comédienne Mila Šaričeva de Ljubljana, la deuxième à la comédienne Mileva Zakrajškova de Maribor: deux expositions déjà préparées, qui ne seront, en raisons techniques, ouvertes qu'au commencement de l'année 1973, traitant, la première, un choix de représentations du Théâtre municipal de Ljubljana, et, la deuxième, du comédien Janez Cesar; plusieurs publications du Musée, avant tout un supplément à l'ouvrage »Les Répertoire des théâtres slovènes«, en y annexant la période 1967—1972. Ce dernier, ainsi que le 22e cahier des »Documents«, doivent paraître dans la deuxième moitié de l'année 1973.